

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 25 Jan. 1882, kl. 1 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående upplåtelse till Vesterås stad utaf delar af kronolägenheterna Stallhagen och Munkängen; Gifven Stockholms Slott den 25 November 1881.

Utaf den inom Vesterås stads område belägna kronolägenheten Stallhagen och den till samma område likaledes hörande del af kronolägenheten Kungsängen, som benämnes Munkängen, hafva, jemlikt särskilda Kongl. bref, tid efter annan afsöndrats och exproprierats af Stallhagen tillsammans 114 kvadratrefvar 61 kvadratstänger, att användas för anläggning af cellfångelse, lazarettbyggnad och Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernvägsbyggnad, för utmål till den så kallade Stallhags- eller Slottskällan samt för Vestmanlands läns hushållningssällskaps räkning, och af Munkängen 44 kvadratrefvar 30 kvadratstänger för nämnda jernvägs räkning.

Återstoden af ifrågavarande, landshöfdingen i länet förut på lön anslagna lägenheter, utgörande af Stallhagen 60 kvadratrefvar 83 kvadratstänger och af Munkängen 84 kvadratrefvar 11 kvadratstänger, hafva, i enlighet med Kongl. Maj:ts i bref den 28 November 1871 meddelade föreskrift, af Kammarkollegium genom särskilda kontrakt den 12 Mars 1874 för landshöfdingelöneregleringsfondens räkning utarrenderats på 20 års tid till midfastan 1894, nyssberörda område af Stallhagen mot årligt arrende af 311 kronor, hvilket kontrakt af bemälda collegium den 2 November 1874 öfverlåtits på Vesterås stad, samt återstoden af Munk-

Bih. till Riksd. Prot. 1882. 1 Saml. 1 Afd. 6 Häft.

ängen tillika med öfriga delar af Kungsängen mot ett arrende af tillsammans 3,600 kronor för år till A. G. Lidbeck, hvilken åter under den 14 Mars 1877 utarrenderat Munkängen till Vesterås stad mot ett årligt arrende af 600 kronor samt vilkor i öfrigt att drätselkammaren skulle för i fråga varande Kungsängslott deltaga i och på sina tider utgöra alla jorden vidlådande onera och besvär, äfvensom ansvara för och afhjelpa de brister, som vid vederbörliga besigtningar kunde komma att anmärkas, samt ansvara för jordens häfd.

Enär emellertid, jemlikt den af Kongl. Maj:t under den 14 Juni 1878 fastställda nya stadsplan för Vesterås, inom stadsplanens område fölle 41 kvadratrefvar 97 kvadratstänger af Stallhagen och 23 kvadratrefvar 36½ kvadratstänger af Munkängen, samt öfriga delar af nu ifrågasvarande områden vore för staden nödvändiga för upplags- och afstjelpningsplatser m. m., har Vesterås stads drätselkammare, enligt uppdrag af stadsfullmäktige, uti en till Kongl. Maj:t stäld skrift i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t måtte medgifva staden rättighet att för dess behof till sig exproprierä omförmälda, förut icke för andra ändamål afsöndrade 60 kvadratrefvar 83 kvadratstänger af Stallhagen och 84 kvadratrefvar 11 kvadratstänger af Munkängen.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vestmanlands län, som med underdånigt memorial af den 5 April 1879 öfverlemnad denna ansökning tillika med dels tvenne af Förste Landtmätaren J. Wennergren år 1878 upprättade kartor öfver Stallhagen och Munkängen, dels ock magistratens i Vesterås tillstyrkande underdåniga yttrande i ämnet, har för sin del, enär Vesterås stad såväl med afseende på den af Kongl. Maj:t fastställda nya stadsplanen som för andra sina angelägenheter hade behof af dispositionsrätt öfver ifrågakomna mark, förordat bifall till den gjorda framställningen.

Till följd af erhållen remiss har Kammarkollegium infordrat och med eget utlåtande af den 29 December 1880 öfverlemnad yttranden från arrendatorn Lidbeck, som vid sitt medgifvande fästade de vilkor, att Kungsängsarrendet afkortades med 600 kronor och att staden förbunde sig deltaga uti de Kungsängen åliggande onera och besvär, som på Munkängen belöpte i förhållande till hela dess areal, utan afdrag för det område, som derifrån afsöndrats för Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernvägs räkning.

För egen del har Kammarkollegium, jemte meddelande, att enligt arrendehandlingarne Stallhagen skulle innehålla 4 kvadratrefvar 47 kvadratstänger och Munkängen 20 kvadratstänger mera jord, än som upptoges å nu företedda, af Förste Landtmätaren Wennergren upprättade kartor, hvilket förhållande Kollegium ansett kunna förklaras deraf, att dessa

kartor vore utdragna af äldre sådana, efter hvilkas upprättande landvinningar vid Mälaren möjligen tillkommit, i underdånighet anført, att då expropriation af jord, som inginge i den af Kongl. Maj:t redan fastställda stadsplanen, väl ej kunde vägras och, i händelse af bifall till endast denna del af ansökningen, återstående delarne af lägenheterna skulle, såsom af kartorna inhemtades, blifva så styckade och spridda och derigenom deras jordvärde så ringa, att de icke längre med fördel kunde utarrenderas, Kollegium, lika med öfrige vederbörande, tillstyrkte bifall till ansökningen på det sätt, att Kongl. Maj:t måtte förklara Vesterås stad berättigad att enligt den i nådiga Förordningen den 14 April 1866 stadgade ordning få exproprierade de i ansökningen uppgifna delar af lägenheterna Stallhagen och Munkängen, med tillträdesrätt den 14 Mars 1882; att staden finge tillträda lägenheterna i det skick de då befunnos; att expropriationsmedlen skulle af staden vid tillträdet i landtränteriet levereras för landshöfdingelöneregleringsfondens räkning; att arrendekontraktet om Stallhagen från denna tid upphörde att vara gällande; samt att arrendet för Kungsängen från samma tid minskades med 600 kronor, motsvarande det arrende, som för Munkängen af staden erlades.

På grund af hvad sålunda förekommit och anfördt blifvit, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva:

dels att de delar af kronolägenheterna Stallhagen och Munkängen, hvilka icke redan blifvit derifrån med Kongl. Maj:ts nådiga tillstånd för annat ändamål skilda, må till Vesterås stad öfverlätas att tillträdas den 14 Mars 1883, mot villkor att staden vid tillträdet af lägenheterna derför till kronan erlägger lösen med det belopp, hvartill densamma efter uppskattning i den ordning Kongl. Förordningen den 14 April 1866 stadgar kan varda bestämd;

dels ock att löseskillingen skall till landtränteriet för landshöfdingelöneregleringsfondens räkning inbetalas.

De till ärendet hörande kartor och handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande Utskott; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Fredrik Hederstierna.

---

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den 25 No-
vember 1881.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
von STEYERN,
Friherre VON OTTER,
TAUBE,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT och
THEMPTANDER.

Departementschefen Statsrådet Hederstierna föredrog i underdånighet:

3:o.

En af drätselkammaren i Vesterås, enligt uppdrag af stadsfullmäktige derstädes, gjord, af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vestmanlands län med underdånigt memorial af den 5 April 1879 jemte tillhörande kartor och handlingar samt magistratens yttrande öfverlemnad och till nådigt bifall förordad underdånig ansökning om tillstånd för nämnda stad att exproprierä 60 kvadratrefvar 83 kvadratstänger utaf

den för landshöfdingelöneregleringsfondens räkning utarrenderade kronolägenheten Stallhagen samt 84 kvadratrefvar 11 kvadratstänger af den del utaf den för nämnda fonds räkning jemväl utarrenderade kronolägenheten Kungsängen, som benämnes Munkängen, att användas till utläggning af gator och tomter enligt den af Kongl. Maj:t för Vesterås fastställda nya stadsplan samt till erforderliga upplags- och afstjelpningsplatser m. m. för stadens behof, i anledning hvaraf Kammarkollegium inkommit med arrendatorn af Kungsängen A. G. Lidbecks yttrande samt eget underdånigt utlåtande af den 29 December nästlidet år.

På grund af hvad i ärendet förekommit och anfördt blifvit hemstälde statsrådet, att Kongl. Maj:t tacktes medelst nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva, dels att de delar af kronolägenheterna Stallhagen och Munkängen, hvilka icke redan blifvit derifrån med Kongl. Maj:ts tillstånd för annat ändamål skilda, må till Vesterås stad öfverlåtas att tillträdas den 14 Mars 1883, mot vilkor att staden vid tillträdet af lägenheterna därför till kronan erlade lösen med det belopp, hvartill densamma, efter uppskattning i den ordning Kongl. Förordningen den 14 April 1866 stadgar, kunde varda bestämd, dels ock att löseskillingen skulle till landtränteriet för landshöfdingelöneregleringsfondens räkning inbetalas.

Hans Maj:t Konungen behagade bifalla denna hemställan och befalde att i öfverensstämmelse dermed skulle till Riksdagen aflåtas nådig proposition, så lydande, som bilagan litt. A vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Axel Hegardt.
